કિસી કો હકીર સમજના હરામ હે

ઈફાદાતઃ હઝરત મુફતી અહમદ ખાનપુરી દા.બ.

લીપ્યાન્કરઃ મવલાના અબ્દુર્રહીમ અબ્દુર્રઉફ નાડા (સુરતી)
કોમ્પોઝીંગઃ સલીમ ઈસ્માઈલ રાવત
નાશિરઃ મકતબા અશરફ, સુરત.

પેશે લફઝ

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહીમ

હઝરત અકદસ મુફતી અહમદ સાહબ ખાનપુરી દા.બ. કા રીયાઝૂસ્સાલીહીન કા મકબૂલ દરસે હદીષ સાલોં સે મસ્જિદે અન્વાર મેં ચલ રહા હે ઔર બહુત સારે હઝરાત કો ઈસ્સે ફાઈદા પહુંચ રહા હે ખુસૂસી તૌર પર હમ જૈસે તલબા કો અલ્લાહ હઝરતે અકદસ કે ફૈઝ સે હમ સબકો મુસ્તફીઝ ફરમાયે. ઈન્હી દરસોં મે સે ઈસ દરસ કી ઈફાદિય્યત કો દેખતે હૂવે અલ્લાહ ને દિલ મે યે બાત ડાલી કે ઈસકો શાયે કિયા જાયે મખ્દૂમી વ મુરશીદી સે જબ ઈસ બાત કા ઈઝહાર કિયા તો અલ્હમ્દુલિલ્લાહ હઝરત વાલા નેં મસર્રત કા ઈઝહાર કરતે હૂવે દુવાઓં કે સાથ ઈજાઝત મહરમત ફરમાઈ ફલિલ્લાહિલ હમ્દુ વલહુશ્શુક્રૂ. આપ તમામ હઝરાત સે દુઆ કી દરખ્વાસ્ત હે કે અલ્લાહ ઈસ કો કબૂલ ફરમાકર આખિરત મેં મગ્ફિરત કા ઝરીયા બનાયે ઔર હઝરત અકદસ કી ઝિયાદા સે ઝિયાદા કદર દાની નસીબ ફરમાયે, ઔર હઝરત અકદસ કે સાયે આતિફત કો ખૂબ સિહત ઔર આફિયત કે સાથ બાકી રખ્ખે આમીન.

નોંધઃ ગુજરાતી જાન્નેવાલે હઝરાત કી સહૂલત કે લિયે બાઝ જગાહ ઉર્દુ કે મુશકીલ અલ્ફાઝોં કો બદલ કર ગુજરાતી કે આસાન અલ્ફાઝ લિખે હે.
ઈસ લિયે તમામ કારિઈન ઈસકો ઉર્દુ અદબ કા રિસાલા ન સમઝે બલ્કે દીન કી બાત કો સમજને ઔર સમજાને કા રિસાલા સમઝેં.

ફકત તાલિબે દુઆ
અબ્દુર્રહીમ સુરતી નાડા.

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ نَحۡمَدُہٗ وَنَسۡتَعِیۡنُہٗ وَنَسۡتَغۡفِرُہٗ وَنَعُوۡذُ بِاللّٰہِ مِنۡ شُرُوۡرِ اَنۡفُسِنَا وَمِنۡ سَیِّئَاتِ اَعۡمَالِنَا، مَنۡ یَّھۡدِہِ اللّٰہُ فَلَا مُضِلَّ لَہٗ، وَمَنۡ یُّضۡلِلۡہُ فَلَا ھَادِیَ لَہٗ، وَاَشۡھَدُ اَنۡ لَّا اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَحۡدَہٗ لَا شَرِیۡکَ لَہٗ، وَاَشۡھَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبۡدُہٗ وَرَسُوۡلُہٗ، صَلَّی اللّٰہُ عَلَیۡہِ وَعَلٰی اٰلِہٖ وَاَصۡحَابِہٖ وَبَارِکۡ وَسَلِّمۡ تَسۡلِیۡمًا کَثِیۡرًا کَثِیۡرًا۔ اَمَّا بَعۡدُ.

ઈસ બાબ મે યે બતાયા જા રહા હે કે મુસલમાનોં કો હકીર સમજના હરામ હે કિસીકે અંદરૂની હાલાત તો હમેં માલૂમ નહી ફિર સિર્ફ કિસીકી ઝાહિરી શકલ ઔર સૂરત કો દેખ કર ઉસકો હકીર સમજને કી શરીયત ઈજાઝત નહી દેતી એ ઈમાન વાલો તુમમે સે કુછ લૌગ દૂસરોં કા મઝાક નાકરે હો સકતા હે કે વો તુમસે બેહતર હો ઔર તુમમે સે કુછ ઔરતે દૂસરી ઔરતો કા મઝાક નાકરે હો સકતા હે વો તુમસે બેહતર હો ઔર અપને લૌગો પર ઐબ ના લગાવો ઔર બુરે લકબ સે એક દૂસરે કો યાદ ના કરો ઈમાન લાને કે બાદ તો યે બળે ફિસક કા કામ હે ઔર જો આદમી તૌબા ના કરેગા તો વો ઝુલ્ક કરને વાલા હે સૂરે હુજુરાત કી આયત/૧૧.

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ એક મુસલમાન કો ઈસ બાત કી ઈજાઝત નહી દેતે કે વો દૂસરે મુસલમાન કો હકીર સમજે કિસી કો યા તો દુન્યાવી કમજોરી કી વજહ સે હકીર સમજા જાતા હે યા દીની કમજોરી કી વજહ સે હકીર સમજા જાતા હે જૈસે આપ કો અલ્લાહ ને કિસી ઉંચે ઘરાને મે પૈદા કિયા ઈસ લિયે આપ કિસી ઐસે આદમી કો જો નસબી એતેબાર સે કમ દરજો વાલા હો ઉસકો હકીર સમજે યા આપ કો અલ્લાહ ને હુસ્નો જમાલ અતા ફરમાયા ઔર કોઈ દૂસરા બદસૂરત હે તો આપ ઉસકો હકીર સમજેં

યા આપ કો અલ્લાહ ને દૌલત ઔર માલદારી સે માલા માલ કિયા ઔર કિસીકે પાસ દૌલત નહી હે વો બેચારા ગરીબ ઔર મોહતાઝ હે ઈસ બુનીયાદ પર આપ ઉસકો હકીર સમજતે હે યા આપ કો અલ્લાહ ને ઈલ્મ અતા ફરમાયા હે ઔર વો ઈલ્મ સે મહરૂમ હે ઈસ બુનીયાદ પર આપ ઉસકો હકીર સમજતે હે યે સારી નેઅમતે અલ્લાહ કી મિલ્કીયત હે જો અલ્લાહ કી તરફ સે આપકો દી ગઈ હે તો ઈસકા મતલબ યે નહી કે ઈન નેઅમતોં કી વજહ સે આપ અલ્લાહ કે દૂસરે બંદો કો હકીર સમજેં બલ્કે ઈન નેઅમતોં કા શુક્ર અદા કરો ઔર હક અદા કરો ઔર ઈન નેઅમતોં કી બુનીયાદ પર આપ પર જો ઝિમ્મેદારીયાં આઈદ હોતી હે ઈનકો પૂરા કરો.

શરીઅત ઈસ બાત કી કહાં ઈજાઝત દેતી હે કે ઈન નેઅમતોં કે મિલ જાને કી વજહ સે અપને આપ કો ઉચા સમજ ને લગે બલ્કે ઈન નેઅમતોં મે સે બહુત સી નેઅમતેં ઐસી હે કે જિન કે હસીલ મે આદમી કે અપને કિસી અમલ કા કોઈ દખલ નહી હે મસલન આદમી હસીન ઔર ખૂબસૂરત હે તો ઈસ્કે ખૂબસૂરત હોને મે કયા ઈસ્કા કિસી અમલ કા દખલ હે ઈસને કોઈ મેહનત કી થી જિસકી વજહ સે ઈસકા ચેહરા ખૂબસૂરત ઔર હસીન બન ગયા ઐસા નહી હે બલ્કે અલ્લાહ ને ઈસકો ખૂબસૂરત પૈદા કિયા હે તો જો ચીઝ તુમ્હારે અમલ ઔર ઈખ્તિયાર સે તુમ્હે હાસિલ નહી હૂવી ઈસ પર ફખ્ર કરના કયા માયના રખતા હે.

ઈસી તરહ એક આદમી ઉચેં ઘરાને સે તાલ્લુક રખતા હે અલ્લાહ ને ઈસકો નસબી શર્ફ અતા ફરમાયા તો ઈસમે ઈસકા કૌન સા કમાલ હે લિહાઝા ઈસ બુનીયાદ પર કિસી ઐસે આદમી કો જો બેચારા નસબી શરાફત સે મહરૂમ હે યા કિસી નિચલે તબકે સે તાલ્લુક રખતા

હે હકીર સમજને કી કૌન ઈજાઝત દેગા.

બાઝ નેઅમતેં ઐસી હે જિનકા બઝાહિર આદમી કે આમલ દખલ પર મૌકૂફ હોતા હે જૈસે દૌલત ઔર માલદારી ઔર બાજો કો દૌલત ઔર માલદારી ભી વૈસે હી મિલ જાતી હે જૈસે બાપ ને કમાયા થા વહી દૌલત ઉસકો વિરાસત મે મિલ ગઈ તો ફિર ઈસ દૌલત કી વજહ સે કિસી ગરીબ કો હકીર સમજ ને કી શરીયત કહાં ઈજાઝત દેગી ઔર માન લોકે અગર આપને કમાને કી મેહનત ભી કી હે તબ ભી જો મિલતા હે વો મહઝ અલ્લાહ કે ફઝલ હી સે મિલતા હે.

શૈખ સઅદી(રહ) ફરમાતે હે અગર અકલ કી બુનીયાદ પર રોઝી મિલતી તો જો લૌગ બેવકૂફ ઔર નાદાન હે વો સબ ભૂખે મરતે હાલાં કે દુનીયા કા મામલા ઈસકે બિલ્કુલ જુદા હે હકીકત મેતો યે સબ કુછ અલ્લાહ અપને ફઝલ હી સે દેતે હે વોયૂં સમજતા હે કે મૈંને મેહનત કી હે હાલાં કે હમ ઔર આપ દેખતે હે કે જિનકે પાસ દૌલત હે ઉનસે ઝિયાદા મેહનત કરને વાલે દૂસરે બેશુમાર લૌગ હે લૈકીન ઉનકે પાસ એક પાઈ ભી નહી હે માલૂમ હૂવા કે યે સબ કુછ મહઝ અલ્લાહ કે ફઝલ સે મિલતા હે.

ઈસી તરહ કિસી કો અલ્લાહ ને ઈલ્મ અતા ફરમાયા ઔર અમલ કી તૌફીક નસીબ ફરમાઈ હે કિસી કો તકવા કી દૌલત અતા ફરમાઈ ઔર ગુનાહોં સે બચને કી સાદત નસીબ ફરમાઈ હે તો યે સબ ભી અલ્લાહ હી કે ફઝલ સે મિલા હે કુર્આન મે ખૂદ અલ્લાહ ફરમાતે હે કે જો લૌગ ગુનાહોં સે બચતે હે ઔર જિનકો અલ્લાહ ને તકવેકી દૌલત અતા ફરમાઈ હે અગર અલ્લાહ કા ફઝલ ઔર ઉસકી રેહમત શામિલના હોતી તો તુમ્મે સે કોઈ ગુનાહોં સે નહી બચ સકતા થા ગૌર કિજીયે કે

કિત્ની તાકીદ કે સાથ જુમ્લા આયા હે.

નકરા નફી કે માના મે આયા હે જો તાકીદ કા ફાયદા દેતા હે ઔર અબદન કિતની સખ્ત તાકીદ કે સાથ લાયા ગયા હે જિસકા તર્જુમા ઈસ તરહ હોગા કે તુમ મે સે કોઈ ભી કિસી ગુનાહ સે બચ હી નહી સકતા થા લૈકીન અલ્લાહ જિસ્કો ચાહતા હે ગુનાહોં સે બચને કી તૌફીક ઔર સાદત અતા ફરમાતા હે લિહાઝા જો આદમી ગુનાહોં સે બચ રહા હે વો કભી કિસી ગુનેહગાર કો દેખ કર ઉસકો હકીર ના સમજે શરીયત કિસી ગુનેહગાર કો હકીર સમજને કી ઈજાઝત નહી દેતી.

હઝરત થાનવી(રહ) ફરમાતે હે હર મુસલમાન કો ફીલહાલ ઔર હર કાફિર કો ફીલમાલ વલે એહતેમાલ અપને સે બેહતર સમજતા હૂં પતા નહી કે અલ્લાહ કા કિસ કે સાથ કયા મામલા હે એક કાફિર ગોયા ઈસ વકત કાફિર હે લૈકીન હો સકતા હે કે કલ કો અલ્લાહ ઈસકો ઈમાન કી તૌફીક અતા ફરમા દે ઔર ઉસકી મૌત ઈમાન પર આ જાયે ઔર વો હમસે આગે બળ જાયે.

અગર કિસી કો અલ્લાહ કિસી નૈકી કી તૌફીક અતા ફરમાયે તો ઈસ નૈકી કી વજહ સે કિસી દૂસરે કો હકીર સમજને કી શરીયત ઈજાઝત નહી દેતી ઈસી કો અલ્લાહ ને ફરમાયા અપની પાકદામની મત બયાન કરો તુમ્હારે અંદર કે હાલ કો અલ્લાહ ખૂબ જાન્તે હે તુમ્હારી પોલોં સે વો વાકિફ હે કૌન કૈસા હે ઉસકો અલ્લાહ હી ખૂબ જાન્તે હે.

ઈત્ની ના બળા પાકીયે દામાં કી હિકાયત દામન કો ઝરા દેખ ઝરા બંદે કુબા દેખ હકીકત યે હે કે જિત્ની ભી નેઅમતેં હે ઉન્કા શુકીયા અદા કરના ચાહિયે અલ્લાહ કા મમનૂન ઔર એહસાનમંદ હોના ચાહિયે કે એ અલ્લાહ તુને મહઝ અપને ફઝલ સે યે ચીઝ અતા

ફરમાઈ મૈં ઈસ લાયક નહી થા ઔર ઈન નેઅમતોં કી વજહ સે જો ઝિમ્મેદારીયાં હમ પર આઈદ હોતી હે ઈનકો અદા કરને કા એહતેમામ કરના ચાહિયે ઈન નેઅમતોં કી વજહ સે અલ્લાહકે કિસી ભી બંદે કો હકીર સમજને કી શરીઅત ઈજાઝત નહી દેતી ઈસ્કા બળા બુરા અંજામ હોતા હે.

યે નસીહત ખૂબ યાદ રખીયે કે કિસીકી હકારત દિલમે ના આને પાયે અગર કિસીકી તહકીર મે મુબ્તેલા હૂવે તો અલ્લાહ બળી આઝમાઈશ મે ડાલ દેગે ઈસ લિયે અપને આપ કો હર એક કી તહકરી સે બચાને કી પૂરી કોશિશ હોની ચાહિયે કિસીકે સાથ ભી તહકીર કા મામલા નહી હોના ચાહિયે હમારે હઝરત મુફતી સાહબ(રહ) એક કિસ્સા સુનાતે હે એક સાહબ ને આકર મુજસે કહા મૈરી માં કા ઈન્તેકાલ હો ગયા હે ઔર મુજે પૈસોં કી ઝરૂરત હે મૈંને ઉસકો કુછ પૈસે દે દિયે ઉસકે જાને કે બાદ એક ઔર સાહબ મૈરે પાસ આયે ઔર કહા આપ કે પાસ અભી જો સાહબ આયે થે શાયદ ઉન્હોંને યે કહા હોગા કે મૈરી માં કા ઈન્તેકાલ હો ગયા હે મુજે પૈસોં કી ઝરૂરત હે હઝરત ને કહા જી હાં યહી કહા થા ઉન હોને કહા આપને પૈસે દે દિયે હઝરત ને કહા જી હાં દે દિયે ઉનહોને કહા હઝરત વો તો જૂઠા આદમી હે આપ ને પૈસે કયૂં દિયે હઝરત ને ફરમાયા મુજે ભી માલૂમ થા ઉસકા ચેહરા બતલા રહા થા લૈકીન મૈને તો યે સોચ કર ઉસકો પૈસે દિયે કે એ અલ્લાહ તૈરા શુક્ર હે કે ઐસે હાલાત સે તૂને મુજે મહફૂઝ રખ્ખા હે હકીકત યે હે કે જો આદમી કિસી ભી હાલત મે હો ઉસકો કભી હકીર નહી સમજના ચાહિયે.

તબ્કાત ઈબ્ને સઅદ કે અંદર એક અજીબ વાકિયા લિખ્ખા હે હજ્જતુલ વિદા કે મૌકા પર જબ આફતાબ ગુરૂબ હો ચૂકા ઔર મૈદાને અરફાત સે રવાનગી કા

વકત હો ગયા તો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કી સવારી તય્યાર થી લૈકીન ઐસા માલૂમ હો રહા થા કે આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કિસી કા ઈન્તેઝાર ફરમા રહે હે ઔર યમન કે બળે બળે ઈઝઝતદાર સરદાર કિસમ કે લૌગ ઉસ વકત આપ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે પાસ મૌજૂદ થે ઔર સોચ રહે થે કે રસૂલુલ્લાહ કયૂં રૂકે હૂવે હે આખિર કિસ કા ઈન્તેઝાર હે ઈતને મે દેખા કે હઝરત ઉસામા બિન ઝૈદ(રદી) આયે હઝરત ઉસામા(રદી) કે વાલિદ હઝરત ઝૈદ(રદી) તો ગોરે ચિટ્ટે થે લૈકીન યે ગોરે નહી થે ઔર ઉનકી નાક ભી ભદી થી ચેહરા ભી સાંવલા થા ઔર બદન ભી ઐસા છરેરા થા કે દેખને વાલે આદમી પર કોઈ ખાસ અસર ના ડાલ સકે ખૈર જબ વો આયે તો રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઉનકો અપને પીછે બિઠાયા ઔર રવાના હો ગયે ઉસ વકત યમન કે બળે બળે ઉમરા ઔર ઈઝઝતદાર લૌગ કેહને લગે કે અચ્છા ઈસકી વજહ સે હમે રૂકના પળા ઔર ઈન્તેઝાર કરના પળા હઝરત ઉરવા બિન ઝુબૈર(રદી) જો ઈસ વાકિયે કો નકલ કરને વાલે હે વો ફરમાતે હે એહલે યમન ઈસી વજહ સે કુફ્ર ઔર ઈરતિદાદ મે મુબ્તેલા હૂવે ઈસ રિવાયત કો અપની કિતાબ મે નકલ કરને વાલે મુહમ્મદ બિન સઅદ સાહિબે તબ્કાત ફરમાતે હે મૈને અપને ઉસ્તાદ યઝીદ બિન હારૂન સે જો બહુત બળે મુહદ્દિષ હે ઉન સે હઝરત ઉરવા બિન ઝુબૈર(રદી) કે ઈસ જુમ્લા કા મતલબ પૂછા કે ઉનહોને યે કયૂં ફરમાયા તો ઉન્હોંને કહા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે ઈન્તેકાલ કે બાદ જબ ઈરતિદાદ ફેલા ઔર જો લૌગ ઈમાન સે મહરૂમ હૂવે ઉન્મે યમન વાલે ભી થે ઔર ઈસકી વજહ ઉન્કા યહી તહકીર કરને કા જુમ્લા થા.

કિસીકી ભી તહકીર કરને કી વજહ સે અલ્લાહ બળી આઝમાઈશ મે ડાલ દેતે હે શૈખ અબ્દુલ્લાહ ઉન્દલુસી(રહ) કા વાકિયા મશહૂર હે અપને ઝમાને કે કિત્ને બળે બુઝુર્ગ થે વો ભી આખિર ઈસ આઝમાઈશ મે કયૂં ડાલે ગયે થે ઈસકી વજહ વો ખૂદ ફરમાતે હે કે મૈને સલીબ કી પૂજા કરને વાલોં કો દેખા તો મૈરે દિલ મે ખિયાલ આયા કે યે અજીબ કૌમ હે જો સલીબ કી પૂજા કરતી હે(પૂરા કિસ્સા આપ બીતી ૧/૫૬૪) પર હે જો પળને કે લાઈક હે અલ્લાહ ને અગર હમેં કુફ્ર ઔર શિર્ક ઔર બુરાઈયોં સે બચા રખ્ખા હે તો યે ઉસકા એહસાન હે.

અલ્લામા અબ્દુર્રઉફ મનાવી(રહ) બાઝ એહલે મારીફત કા કૌલ નકલ કરતે હે કિસી કો ભી હકીર ના સમજેં ઈસ લિયે કે અલ્લાહ ને જિસ વકત ઉસકો પૈદા કિયા થા તો ઉસકી તરફ તવજ્જુહ ઔર ઈલ્તિફાત ફરમાયા ગોયા વો ઉસકાબિલ થા કે અલ્લાહ કી તવજ્જુહ ઉસકી તરફ મુતવજ્જેહ હૂઈ ઈસસે બળી સલાહિયત ઔર કયા હો સકતી હે ઔર આપ અલ્લાહ કી બનાવટ પર એતેરાઝ કરના ચાહતે હે નઉઝુબિલ્લાહ આપ યે કેહના ચાહતે હે કે અલ્લાહ ને યે કયા બના દિયા અગર આપ કી કિસી બનાવટ પર કોઈ એતેરાઝ કરે તો કયા આપ ગવારા કરતે હે યે તો અલ્લાહ કી કારીગીરી ઔર બનાવટ પર બહુત બળા એતેરાઝ હે ઈસ લિયે તહકીર કી શરીઅત ઈજાઝત નહી દેતી ઔર ઈસ્કા અંજામ બળા બુરા હોતા હે.

તકવા ઝાહિર મે તો નઝર નહી આતા ઈસ લિયે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને અપને સીને કી તરફ ઈશારા કરકે ઈરશાદ ફરમાયા તકવા યહાં હે ફિર ફરમાયા એક આદમી કી બુરાઈ કે લિયે ઈત્ના હી કાફી હે કે વો અપને મુસલમાન ભાઈ કો

હકીર સમજે કોઈ આદમી અગર કિસી કો હકીર સમજતા હે તો ઈસસે બુરા ઔર કોઈ નહી હે ઉસકી બુરાઈ કે લિયે યહી ચીઝ બહુત કાફી હે હઝરત ઉમર(રદી) કે દૌરે ખિલાફત મે હઝરત મુસા અશઅરી(રદી) એક જગાહ કે ગર્વનર થે કુછ લૌગ ઉનકી ખિદમત મે પહુંચે જિન મે કુછ અરબી ઔર કુછ અઝમી ગુલામ થે હઝરત અબૂ મુસા અશઅરી(રદી) ને અરબી નસલ કે લૌગોં કે સાથ ઈઝઝત ઔર એહતેરામ કા મામલા કિયા ઔર અઝમી ગુલામોં કે સાથ વૈસા મામલા નહી કિયા જબ હઝરત ઉમર(રદી) કો ઈસકા પતા ચલાકે ઐસા હૂવા હે તો ઉનકો તંબીહ ફરમાઈ ઔર યહી રિવાયત સુનાઈ કે આદમી કી બુરાઈ કે લિયે ઈત્ના હી કાફી હે કે વો અપને મુસલમાન ભાઈ કો હકીર સમજે.

હર આદમી મે તીન ચીઝેં હોતી હે એક ઉસકા જિસમ ઔર ઉસકી જાન દૂસરી ઉસકી ઈઝઝત ઔર આબરૂ ઔર તીસરા ઉસકા માલ ઔર એક મુસલમાન કી યે તીનોં ચીઝેં દૂસરે મુસલમાન કે ઉપર હરામ હે ઉસકી ઝાત પર ભી કિસી શરઈ વજહ કે બગૈર હાથ ઉઠાને કી શરીઅત ઈજાઝત નહી દેતી ઉસકી ઈઝઝત ઔર આબરૂ કો છેળને કીભી શરીઅત ઈજાઝત નહી દેતી આજકલ તો કિસીકી ઈઝઝત ઔર આબરૂ પર ધબ્બા લગા દેના બહુત આમ હો ગયા હે કિસીકે મુતાલ્લિક આદમી જો ચાહે બોલ દેતા હે.

હઝરત ઈસા(અલ) ને એક મરતબા અપને હવારીયોં સે પૂછા અગર તુમ્હારા ભાઈ સોયા હૂવા હો ઔર હવા કી વજહ સે ઉસકા કપડા થોડા સા હટ જાયે જિસ્કી વજહ સે ઉસકા સતર નઝર આને લગે તો તુમ લૌગ કયા કરોગે ઉનહોનેં કહા હમ તો ઉસકે સતર કો ઝરૂર ઢાંપ દેગે હઝરત ઈસા(અલ) ને ફરમાયા નહી બલ્કે

તુમ તો ઉસકો ઔર ઝિયાદા ખોલોગે ઉનહોને કહા હઝરત ઐસા કૌન કરેગા હઝરત ઈસા(અલ) ને ફરમાયા તુમ લૌગ અપને ભાઈયોં કે સાથ ઐસા હી કરતે હો અગર ઉસકી કોઈ બાત માલૂમ હોજાતી હે તો ઉસકી ચશમપોશી કે બજાયે લૌગોં મે ઉસકો ઔર મશહૂર કરતે હો યે ઉસકો ઔર ઝિયાદા ખોલના નહી હૂવા તો ઔર કયા હૂવા દર હકીકત યે બળી ખતરનાક ચીઝ હે ઈસી લિયે કિસીકે માલ પર હાથ ડાલને કી કિસીકી જાન પર હાથ ઉઠાને કી ઔર કિસીકી ઈઝઝત ઔર આબરૂ કો છેળને કી શરીઅત ઈજાઝત નહી દેતી હે ગીબત કરના કિસી પર તોહમતેં લગાના ઔર કિસી કો હકીર સમજના યે સબ ઈઝઝત ઔર આબરૂ સે તાલ્લુક રખને વાલી ચીઝેં હે જો હરામ હે.

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ફરમાતે હે કે અલ્લાહ તુમ્હારે જિસ્મોં કો ઔર તુમ્હારી સૂરતોં કો નહી દેખતે બલ્કે વો તો તુમ્હારે દિલોં ઔર તુમ્હારે આમાલ કો દેખતે હે વહાં યે નહી દેખા જાતા કે કૌન કિત્ના ખૂબસૂરત હે ઔર જિસ્માની એતેબાર સે કૌન ભારી ભરકમ ઔર પહેલવાન ઔર તાકતવર હે બલ્કે વહાં તો યે દેખા જાતા હે કે ઝાહિરી ઔર બાતિની આમાલ કૈસે હે તુમ્હારે દિલોં મે તકવા કી કેફીયત કયા હે.

રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે અવસાફ ઔર ખૂબીયોં કો અલ્લાહ ને કુર્આન મે મુખ્તલિફ જગહોં પર બયાન કિયા હે લૈકીન એક દો મૌકે ઐસે ભી હે જહાં રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કો ઈતાબ કિયા ગયા હે ઉસીમે એક મૌકા વો કે એક મરતબા કુરૈશ કે કુછ અહમ ઝિમ્મેદાર ઔર સરદાર લૌગ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કે પાસ આયે હૂયે થે ઔર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ

સલ્લમ ઉનકે સામને ઈસ્લામ કી દાવત પૈશ કર રહે થે ઈસી દૌરાન એક નાબીના સહાબી હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમ્મે મકતૂમ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કી ખિદમત મે કોઈ મસ્અલા પૂછને કે લિયે આયે ચૂંકે વો નાબીના થે ઈસ વજહ સે ઉનકો તો યે પતા હી નહી થા કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ કિસીકે સાથ બાતચીત મે મશગૂલ હે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને સિર્ફ યે સમજ કરકે યે તો અપને આદમી હે બાદ મે ઈનકો મસ્અલા બતલા દિયા જાયેગા ઉનકી બાત કા જવાબ દેને કે બજાયે ઉનકી તરફ સે ચેહરા ફેર કર ઔર રૂખ મોળ કર સરદારોં કી તરફ તવજ્જુહ ફરમાઈ ઔર વોભી અપની ઝાતી ગર્ઝ કી વજહ સે નહી બલ્કે સિર્ફ ઈસ ઉમ્મીદ પર કે અગર યે સરદાર લોગ ઈસ્લામ લે આયેગે તો પૂરી કૌમ કે હિદાયત પર આને કી શકલેં પૈદા હો જાયેગી.

ઈસ પર અલ્લાહ કી તરફ સે બળા ઝબરદસ્ત ઈતાબ કિયા ગયા સૂરે અબસ–૧ મુંહ બિગાળા ઔર રૂખ ફૈરા ઈસ લિયે કે એક અંધા આદમી આયા યે કિતની સખ્ત આયત હે ઈસકો એહલે સમજ સકતે હે હાલાં કે વહાં તહકીર કા જઝબા ભી પૈશ નહી થા બલ્કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને સિર્ફ બે તવજ્જુહી ઔર બેઈલ્તેફાતી કિયા થા ઔર વોભી અપની ઝાતી ગર્ઝ સે નહી બલ્કે અપને ખિયાલ સે તબ્લીગ ઔર રિસાલત કે તકાજાં કો પૂરા કરને કી ગર્ઝ સે ઉસ પર ભી તંબીહ આ ગયી માલૂમ હૂવા કે યે બળી અહમ ચીઝ હે.

ઔર અલ્લાહ ને આગે ઈરશાદ ફરમાયા હે સૂરે હુમઝહ–૧ બળી ખરાબી હે હર ઐસે શખ્સ કે લિયે જો પીઠ કે પીછે ઐબ નિકાલને વાલા ઔર રૂબરૂ તાના દેને

વાલા હો.

હદીષ/૧૫૭૪ મુસ્લિમ હઝરત અબૂ હુરૈરહ(રદી) ફરમાતે હે કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા આદમી કી બુરાઈ કે લિયે ઈત્ના હી કાફી હે કે વો અપને મુસલમાન ભાઈ કો હકીર સમજે.

તકબ્બુર કયા હે? હદીષ/૧૫૭૫ મુસ્લિમ હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઉદ(રદી) સે મંકૂલ હે કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા વો આદમી જન્નત મે નહી જાયેગા જિસ્કે દિલ મે એક ઝર્રા બરાબરભી તકબ્બૂર હો ઉસપર એક આદમી ને અર્ઝ કિયા એ અલ્લાહ કે રસૂલ બાઝ આદમી ઈસ બાતકો પસંદ કરતે હે કે ઉનકે કપળે અચ્છે હો જૂતા અચ્છે હો તો કયા યે ભી તકબ્બુર હે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા યે તકબ્બુર નહી હે અલ્લાહ જમીલ હે ઓર જમાલ કો પસંદ કરતે હે તકબ્બુર તો હક બાત કા ઈન્કાર કરના ઓર લૌગોં કો હકીર સમજના હે.

યે તકબ્બૂર નહી કોઈ બાત આપ સે કહી જાયે તો યે જાન ને કે બાવજૂદ કે હક બાત કહી જા રહી હે કેહને વાલે કી તહકીર કી બુનીયાદ પર ઉસ હક બાત કા ઈન્કાર કરના યે તકબ્બુર હે ઓર લૌગોં કો હકીર સમજ ના ભી તકબ્બૂર હી કી વજહ સે હોતા હે બાકી અગર કોઈ આદમી અચ્છે કપળે પહેને અચ્છે લિબાસ અચ્છા જૂતા ઓર અચ્છે રહન સહન કા એહતેમામ કરતા હે તો યે તકબ્બૂર નહી હે.

એક ગુનેહગાર ઓર આબિદ હદીષ/૧૫૭૬ હઝ. જુન્દુબ બિન અબ્દુલ્લાહ(રદી) ફરમાતે હે કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલૈહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ

ફરમાયા એક આદમી બળા ગુનેહગાર થા ઔર દૂસરા બળા ઈબાદત ગુઝાર થા ઈબાદત ગુઝાર ઉસ ગુનેહગાર કો હમેશા નસીહત કરતા થા એ મૈરે ભાઈ અપને ગુનાહો સે બાઝ આ જાવો લૈકીન વો બાઝ નહી આતા થા યહાં તકકે એક મરતબા ઉસ ઈબાદત ગુઝાર આદમી ને ઉસ ગુનેહગાર સે યહાં તક કેહ દિયા અલ્લાહ તૈરી મગફિરત નહી કરેગે ઈસ પર અલ્લાહ ને ઈરશાદ ફરમાયા મૈરે નામ કી કસમ ખાકર ઐસા કેહને વાલા તૂ કૌન હોતા હે કયા તુજે ઈખ્તિયારાત દિયે હે જો તૂ યૂં કેહતા હે કે અલ્લાહ મગફિરત નહી કરેગે સુનલે મૈને ઈસકી તો મગફિરત કરદી ઔર તૈરે આમાલ કો બેકાર ઔર રદ કર દિયે ગયે.

ઈફાદાત: માલૂમ હૂવા કે અગર કોઈ આદમી દૂસરે કી તહકીર મે કોઈ જુમ્લા અપની ઝુબાન સે નિકાલ દેતા હે તો ઉસપર અલ્લાહ નારાઝ હોજાતે હે ઈસ લિયે ઈસ બાત કા એહતેમામ કરને કી ઝરૂરત હે કે કિસી કી ભી તહકીર હમારી તરફ સે પાઈ ન જાયે. લિહાઝા અપને દિલ ઔર દિમાગ મે યે બાત બિઠા લો કે હમ કિસીકી તહકીર નહી કરેગે ઔર અપને દિલ સે કિસી કો હકીર નહી સમજેગે ઈસ લિયે કે હમેં કુછ પતા નહી કે ઉસકા મામલા અલ્લાહ કે સાથ કયા હે ઔર તહકીર કી વજહ સે આદમી કો બળી આઝમાઈશોં ઔર મુશીબતોં મે મુબ્તેલા હોના પળતા હે.

વ આખિરૂ દઅવાના અનિલ્હમ્દુલિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન. વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિહિલ કરીમ વ અલા આલિહી વ અસ્હાબિહી અજમઈન, આમીન.